

ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою ДТЕУ

від 21.12.2023

(протокол № 5 п. 8)

ВВЕДЕНО В ДІЮ

Наказом ДТЕУ

від 21 грудня 2023 р. № 4607

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПОРЯДОК ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ,
ОТРИМАНИХ У НЕФОРМАЛЬНІЙ ТА ІНФОРМАЛЬНІЙ ОСВІТІ**

Київ 2023

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та інформальній освіті (далі – Положення) є складовою системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти і визначає загальні вимоги до процедур визнання у Державному торговельно-економічному університеті (далі – ДТЕУ, Університет) результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (далі – результати неформального та/або інформального навчання).

1.2. Основні терміни, що вживаються в даному Положенні:

– формальна освіта – це освіта, яка здобувається за освітніми програмами відповідно до визначених законодавством рівнів освіти, галузей знань, спеціальностей (професій) і передбачає досягнення здобувачами освіти визначених стандартами освіти результатів навчання відповідного рівня освіти та здобуття кваліфікацій, що визнаються державою;

– неформальна освіта – це освіта, яка здобувається, як правило, за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій;

– інформальна освіта (самоосвіта) – це освіта, яка передбачає самоорганізоване здобуття особою певних компетентностей, зокрема під час повсякденної діяльності, пов'язаної з професійною, громадською або іншою діяльністю, родиною чи дозвіллям.

1.3. Порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами вищої освіти в ДТЕУ базується на нормативно-правових документах, зокрема: Конституції України, Законах України «Про освіту», «Про вищу освіту», Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження національної рамки кваліфікацій», Наказі МОН України «Про затвердження Порядку визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти», стандартах вищої освіти України, інших нормативно-правових актах з питань освіти, Статуті ДТЕУ, внутрішніх положеннях, інструкціях, наказах, розпорядженнях, якими регламентується освітній процес у ДТЕУ та забезпечується дієвість системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти

ДТЕУ (далі – система управління якістю ДТЕУ) та направлений на допомогу реалізації права осіб з особливими освітніми потребами на здобуття якісної вищої освіти з урахуванням потреб та можливостей таких осіб відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у закладах вищої освіти».

1.4. ДТЕУ може визнавати результати неформального та/або інформального навчання осіб, які:

- навчаються в університеті за певною освітньою програмою;
- переводяться з іншого закладу освіти або з однієї освітньої програми на іншу;
- поновлюються до складу здобувачів освіти.

1.5. Визнання університетом результатів неформального та/або інформального навчання особи – це комплекс процедур, що встановлюють їх відповідність результатам навчання, передбаченим відповідною освітньою програмою (результатам навчання певних освітніх компонентів або програмним результатам навчання), або певному рівню освіти, за підсумками чого приймається рішення про можливість зарахування особі певних освітніх компонентів (складових освітніх компонентів) відповідної освітньої програми (у тому числі, в рамках її вибіркової складової), здійснюється на рівній основі, з дотриманням принципу конфіденційності, без дискримінації, незалежно від віку, громадянства, місця проживання, статі, кольору шкіри, соціального і майнового стану, національності, мови, походження, стану здоров'я, ставлення до релігії, наявності судимості, а також від інших обставин із застосуванням особистісно орієнтованих методів навчання та з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності усіх здобувачів освіти, рекомендацій індивідуальної програми реабілітації особи з інвалідністю (за наявності) та/або висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини (за наявності), що надається інклюзивно-ресурсним центром.

1.6. Визнання результатів здобутих у неформальній або інформальній освіті проводиться у семестрі, який передує семестру, у якому згідно з навчальним планом конкретної освітньої програми передбачено вивчення освітнього компоненту, що перезаховується.

1.7. Визнання результатів неформального та/або інформального навчання здобувача вищої освіти ДТЕУ передбачає такі процедури:

- 1) подання особою заяви щодо визнання;
- 2) ідентифікацію задекларованих у письмовій формі особою результатів неформального та/або інформального навчання;

- 3) оцінювання задекларованих результатів навчання особи;
- 4) прийняття рішення про визнання та зарахування особі відповідних освітніх компонентів (складових освітніх компонентів) освітньої програми або відмову у визнанні.

1.8. У процесі визнання університетом результатів неформального та/або інформального навчання не підлягають розгляду документи, що підтверджують неформальне навчання та/або професійну, громадську чи іншу діяльність, видані на тимчасово окупованій території України або території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором або державою-окупантом.

II. ІДЕНТИФІКАЦІЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НЕФОРМАЛЬНОГО ТА/АБО ІНФОРМАЛЬНОГО НАВЧАННЯ

2.1. Здобувач вищої освіти звертається до Університету щодо визнання результатів неформального та/або інформального навчання (заявник) шляхом подання до деканату факультету факультету (для студентів освітніх програм першого та другого рівня вищої освіти), відділу аспірантури та докторантури (для аспірантів освітніх програм третього рівня вищої освіти) відповідної заяви на ім'я ректора та додаткових документів, які підтверджують наведену у заяві інформацію про попереднє навчання.

2.2. Ідентифікація результатів неформального та/або інформального навчання для осіб з особливими потребами здійснюється на підставі письмового звернення особисто або одного з батьків (інших законних представників), а також індивідуальної програми реабілітації особи з інвалідністю (за наявності), іншої документації, що підтверджує наявність в особи особливих освітніх потреб.

2.3. Заява повинна містити:

- прізвище, ім'я, по батькові (за наявності);
- опис результатів неформального та/або інформального навчання, щодо визнання яких подається заява;
- інформацію про суб'єкта, який здійснював неформальне навчання або з яким пов'язана професійна, громадська або інша діяльність, під час якої здобувались відповідні результати навчання;
- інформацію про попереднє навчання та досвід діяльності заявника, під час яких здобувались результати неформального та/або

інформального навчання, зокрема, періоди неформального та/або інформального навчання та/або відповідної діяльності;

- перелік додаткових документів, що надаються заявником для підтвердження інформації про неформальне та/або інформальне навчання.

Заяву здобувача вищої освіти візує гарант освітньої програми, декан факультету / завідувач відділу аспірантури та докторантури (для аспірантів освітніх програм третього рівня вищої освіти) та погоджує ректор університету чи перший проректор з науково-педагогічної роботи.

2.4. Деканат факультету / завідувач відділу аспірантури і докторантури здійснює аналіз достатності інформації щодо здобутого заявником попереднього досвіду та результатів неформального та/або інформального навчання заявника та перевірку наданої заявником інформації.

Для підтвердження або уточнення необхідної інформації можуть направлятися запити до зазначених у заяві суб'єктів, які здійснювали неформальне навчання або де здійснювалася професійна, громадська або інша діяльність, під час якої заявником здобувались результати неформального та/або інформального навчання (далі – суб'єкти надання послуг неформальної та/або інформальної освіти). Відповіді зазначених суб'єктів приймаються до розгляду як додаткові документи (матеріали), які засвідчують наведену заявником інформацію. Строк розгляду заяви та прийняття рішення про можливість/неможливість проводити подальші процедури визнання на основі наданої заявником інформації становить не більше десяти робочих днів. У разі направлення запитів про підтвердження або уточнення необхідної інформації до зазначених у заяві суб'єктів надання послуг неформальної та/або інформальної освіти, строк розгляду заяви зупиняється і поновлюється після отримання запитуваної інформації.

2.5. Для спрощення процедури ідентифікації результатів неформального або інформального навчання університет спеціальним наказом затверджує список установ (організацій) а також міжінституційних віртуальних освітніх платформ, сертифікати (інші свідчення здобуття результатів неформального або інформального навчання), видані якими ідентифікуються автоматично – без направлення запиту суб'єкту надання послуг неформальної та/або інформальної освіти.

2.6. За результатами аналізу, перевірки отриманої інформації деканат факультету / відділ аспірантури і докторантури ухвалює одне із двох рішень:

1. щодо можливості проводити подальші процедури визнання. В такому разі готується проект наказу про формування предметної комісії;

2. щодо неможливості проводити подальші процедури визнання, якщо інформація, наведена у заяві та додаткові документи, надані заявником та/або суб'єктом (суб'єктами) надання послуг неформальної та/або інформальної освіти, не дозволяють ідентифікувати результати неформального та/або інформального навчання заявника для їх подальшого співставлення з результатами навчання, передбаченими відповідною освітньою програмою, або наведена у заяві інформація щодо неформального навчання або досвіду діяльності заявника не підтверджується. В такому разі документи повертаються заявнику без подальшого розгляду із зазначенням підстав прийняття такого рішення.

2.7. Заявник може оскаржити рішення, зазначене у п.2.5 цього Положення. Для цього слід подати заяву на ім'я ректора Університету, в якій викласти зміст скарги. До заяви додається повний комплект документів, який подавався заявником на визнання результатів неформального та/або інформального навчання з візою декана / начальника відділу аспірантури і докторантури щодо неможливості проводити подальші процедури визнання. Для розгляду цієї заяви створюється комісія у складі першого проректора з науково-педагогічної роботи, начальника навчального відділу та гаранта освітньої програми, на якій відбувається визнання результатів неформального та/або інформального навчання, яка повторно розглядає надані матеріали та приймає остаточне рішення щодо можливості чи неможливості проводити подальші процедури визнання.

2.8. Заявник має право на повторне подання заяви про визнання результатів неформального та/або інформального навчання, що містить уточнену інформацію, та додаткові документи, що її підтверджують і дозволяють ідентифікувати результати неформального та/або інформального навчання заявника.

ІІІ. ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НЕФОРМАЛЬНОГО ТА/АБО ІНФОРМАЛЬНОГО НАВЧАННЯ

3.1. Для визнання результатів навчання у неформальній освіті та/або інформальній освіті наказом ректора, за поданням декана / завідувача

відділу аспірантури і докторантури, створюється предметна комісія, у складі першого проректора з науково-педагогічної роботи, гаранта освітньої програми та трьох науково-педагогічних працівників, обізнаних у предметі оцінювання. Їх компетентність може бути підтверджена:

- освітньою кваліфікацією;
- досвідом викладання фахових дисциплін або досвідом практичної роботи за фахом не менше 3 років;
- науковими публікаціями (не менше 3) у фахових наукових виданнях України або наукових періодичних виданнях інших країн.

Головою предметної комісії призначається перший проректор з науково-педагогічної роботи. Голова предметної комісії несе персональну відповідальність за організацію роботи комісії, своєчасний та об'єктивний розгляд заяв щодо визнання результатів здобутих у неформальній або інформальній освіті, ведення справ, дотримання встановленого порядку збереження документів.

З числа членів предметної комісії обирається секретар комісії.

3.2. На підставі поданих документів предметна комісія здійснює співставлення результатів неформального та/або інформального навчання заявника з результатами навчання, передбаченими відповідною освітньою програмою.

Співставлення задекларованих заявником результатів неформального та/або інформального навчання з результатами навчання, передбаченими відповідною освітньою програмою, передбачає їх аналіз і порівняння за змістом та рівнем складності.

За результатами співставлення предметна комісія приймає рішення щодо відповідності/невідповідності задекларованих результатів неформального та/або інформального навчання заявника певним результатам навчання, передбаченим обов'язковою складовою освітньої програми, та ідентифікує результати навчання, які підлягають оцінюванню.

Обов'язковою умовою визнання результатів неформального та/або інформального навчання заявника в рамках вибіркової складової освітньої програми є відповідність цих результатів навчання рівню освіти, на якому реалізується освітня програма.

3.3. Прийняття рішення про визнання результатів неформального та/або інформального навчання заявника здійснюється за підсумками їх оцінювання.

Методи, зміст та обсяг оцінювання результатів навчання заявника у визначаються предметною комісією. Вони повинні забезпечувати

оцінювання усіх змістових складових відповідного (відповідних) результату (результатів) навчання (змістову валідність). Методи демонстрації та вимірювання результатів неформального та/або інформального навчання заявника можуть відрізнитись від методів, які застосовуються для здобувачів освіти в рамках відповідної освітньої програми.

Якщо предметом визнання є результати неформального та/або інформального навчання, отримані здобувачами у межах партнерських проєктів ДТЕУ з іншими закладами вищої освіти, в тому числі щодо співробітництва в сфері інклюзивної цифрової освіти та використання спільного мультиінституційного інклюзивного віртуального кампусу (МІВК), окрема процедура оцінювання може не проводитися, а оцінка, отримана здобувачем у партнерському закладі вищої освіти – Perezарховуватися. Підставою для визнання таких результатів навчання буде рішення предметної комісії щодо їх відповідності результатам навчання, передбаченим освітньою програмою, на якій навчається чи на яку поновлюється / переводиться здобувач.

3.4. Предметна комісія приймає рішення про визнання результатів неформального та/або інформального навчання заявника, якщо за підсумками оцінювання підтверджено відповідність цих результатів результатам навчання, передбаченим відповідною освітньою програмою.

Предметна комісія приймає рішення про зарахування заявнику певного освітнього компонента освітньої програми, якщо за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання визнаються усі результати навчання, передбачені цим освітнім компонентом. У такому випадку заявнику зараховується відповідна освітньому компоненту кількість кредитів ЄКТС. Оцінка за таким освітнім компонентом визначається за підсумками вимірювання визнаних результатів навчання.

У випадку, якщо за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання визнається тільки частина результатів навчання, передбачених певним освітнім компонентом, заявнику зараховуються окремі види навчальної роботи за таким освітнім компонентом.

Рішення, ухвалене предметною комісією є остаточне та не підлягає апеляції.

3.5. За підсумками оцінювання предметна комісія формує протокол у якому міститься висновок для деканату / відділу аспірантури і докторантури про визнання чи відмову у визнанні результатів

неформального та/або інформального навчання та зарахування чи не зарахування відповідного освітнього компоненту. При перезарахуванні освітнього компоненту відповідно до рішення предметної комісії до навчальної картки та індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти вносяться: назва освітнього компоненту, загальна кількість годин/кредитів, оцінка та підстава для перезарахування.

3.13. Загальний обсяг освітніх компонентів освітньої програми, що зараховуються здобувачу освіти за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання, не може перевищувати 25 відсотків відповідної освітньої програми.

3.14. Здобувач вищої освіти не може бути звільненим від атестації за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання.

Ректору ДТЕУ
Мазаракі А. А.
здобувача вищої освіти

(факультет, курс, група)

освітньої програми

(Прізвище, ініціали)

Заява

Прошу визнати результати навчання, здобутих в неформальній та/або інформальній освіті з дисципліни _____, а саме _____

(вказати результати неформального та/або інформального навчання)

здобутих в рамках проходження _____

(курс, тренінгу, семінару чи ін.)

організовану _____

(вказати назву суб'єкта, який надавав послуги неформальної та/або інформальної освіти)

До заяви додаю:

1. Копію документів (свідоцтво, диплом, сертифікат), що підтверджують інформацію про здобуття неформальної та/або інформальної освіти.

Дата

Підпис